

16 Ιανουαρίου 2020 - Ημέρα Ειδικού Φυτοπροστασίας

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.01.2020 Брой: 1/2020

Προστατέψτε τα φυτά – προστατέψτε τη ζωή!

Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Πλοβδίβ, το έμβλημα της βουλγαρικής γεωργίας, φιλοξένησε παραδοσιακά τον τελευταίο εορτασμό της φυτοπροστασίας στη χώρα μας.

Αυτή η επαγγελματική γιορτή αποτέλεσε εξαίρεση από τον κανόνα. Διεξήχθη με αυστηρά επαγγελματικό τρόπο. Ο λόγος για αυτή τη στάση των παρευρισκομένων στην τελετουργική αίθουσα του πανεπιστημίου – υπαλλήλων της BFSA και της RFSA, του τομέα Φυτοπροστασίας, ερευνητών και διδασκόντων, ειδικών, εκπροσώπων της

βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, φοιτητών – είναι σοβαρού χαρακτήρα. Με απόφαση του ΟΗΕ, **το 2020 ανακηρύχθηκε Διεθνές Έτος Φυτικής Υγείας.**

Η Βουλγαρία, στο ρόλο της ως συμβαλλόμενο μέρος στη Διεθνή Σύμβαση Φυτοπροστασίας, συμμετέχει ενεργά σε αυτή τη μεγάλης κλίμακας πρωτοβουλία. Ο Νικόλαϊ Ρόσνεφ, Αναπληρωτής Εκτελεστικός Διευθυντής της BFSA, τομέας Φυτοπροστασίας, ξεκίνησε την εθνική ενημερωτική εκστρατεία **"Προστατέψτε τα φυτά – προστατέψτε τη ζωή"**. Στόχος αυτής της μεγάλης πρωτοβουλίας είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού και της πολιτικής τάξης για τη φυτική υγεία και τη σημασία της για την επίτευξη βιώσιμης γεωργίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την τόνωση της οικονομικής και εμπορικής ανάπτυξης. Επίσης: η ενθάρρυνση των προσπαθειών για τη διαφύλαξη της φυτικής υγείας στο πλαίσιο του παγκόσμιου εμπορίου, της αυξανόμενης κίνησης εμπορευμάτων, της κλιματικής αλλαγής και των νέων κινδύνων από την εισβολή νέων εχθρών.

Σύμφωνα με τον τομέα, εγγύηση για την επιτυχία αυτού του έργου θα είναι η πολιτική στήριξη. Η φυτοπροστασία, ως απαραίτητος παράγοντας, χρειάζεται επαρκείς οικονομικούς πόρους για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της φυτοϋγειονομικής ικανότητας, και για την εφαρμογή πολιτικών και συστημάτων για τη διατήρηση υψηλού υγειονομικού status των καλλιεργούμενων καλλιεργειών.

Η Καθηγήτρια Χριστίνα Γιάντσεβα, Πρύτανης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Πλοβδίβ, ενημέρωσε το επαγγελματικό κοινό για ορισμένες πτυχές του ευρωπαϊκού «Πράσινου Συμφώνου», που παρουσιάστηκε πρόσφατα επίσημα από τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πρόκειται για ένα στρατηγικό έργο με εξαιρετικά φιλόδοξο στόχο – η Ευρώπη να γίνει η πρώτη ουδέτερη ως προς τον άνθρακα ήπειρος, ανεξάρτητη από τις κλιματικές αναταράξεις και τις αλλαγές στο κλιματικό και φυτοϋγειονομικό περιβάλλον. Σε αυτόν τον μεγα-τύπο για τη μελλοντική βιωσιμότητα, η γεωργία βρίσκεται στο «μάτι του κυκλώνα», στο επίκεντρο ιδιαίτερης προσοχής, ο κύριος υπεύθυνος δράστης για τη δομή μιας ποιοτικής αλυσίδας τροφίμων. Η φυτοπροστασία, χωρίς αμφιβολία, είναι ένας περιοριστικός παράγοντας για τη διαχείριση κινδύνου και παραγωγής, για τη διασφάλιση του υγειονομικού status των γεωργικών καλλιεργειών, και για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού της προφίλ.

Η εθνική διάσκεψη για τη **Φυτική υγεία – νέες απειλές και πρόληψη** ήταν το αναμενόμενο φινάλε αυτής της επαγγελματικής γιορτής, προσελκύοντας έντονο ενδιαφέρον. Ομιλητές στο φόρουμ ήταν η Μαρία Τομαλιέβα, Αρχιεξέταστης στη Διεύθυνση «Φυτοπροστασία και Έλεγχος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων» της BFSA, η Καθηγήτρια Όλια Καρατζόβα από το Ινστιτούτο Εδαφολογίας, Γεωτεχνιών και Φυτοπροστασίας Ν. Πούσκαροφ, η Νέλι Γιορντανόβα, Γενική Διευθύντρια του Συνδέσμου Βιομηχανίας Φυτοπροστασίας Βουλγαρίας, ο Καθηγητής Ρούμεν Τόμοφ από το Πανεπιστήμιο Δασολογίας στη Σόφια και η Καθηγήτρια Βίλι Χαριζάνοβα, Κοσμήτορας της Σχολής Φυτοπροστασίας και Οικολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Πλοβδίβ.

Οι παρουσιάσεις σκιαγράφησαν αρκετές σημαντικές τάσεις. Σε πραγματικούς όρους, η παγκόσμια γεωργία θα αναπτυχθεί σε ένα εξαιρετικά δυναμικό περιβάλλον – δυσμενείς κλιματικές και φυτοϋγειονομικές αλλαγές, μειούμενη έκταση γεωργικών εκτάσεων. Σε αυτήν την πολύ περίπλοκη κατάσταση, έως το 2050 η παραγωγή πρέπει να αυξηθεί κατά 50%, γιατί σε 30 χρόνια ο πληθυσμός της Γης θα ξεπεράσει τα 10 δισεκατομμύρια. Η «πράσινη» ήπειρος Ευρώπη έχει ακόμα πιο φιλόδοξους στόχους – εντατική, βιώσιμη, αυξανόμενη γεωργική παραγωγή με μέγιστα υψηλό περιβαλλοντικό status! Στο πλαίσιο αυτής της υπερ-δραστηριότητας, η φυτοπροστασία νέας γενιάς, με νέα εννοιολογική ώθηση και μακροπρόθεσμη όραση, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή αυτής της μεγάλης μεταμόρφωσης. Τα χαρακτηριστικά της ακριβούς γεωργίας, του κινητήρα της τρίτης «πράσινης» επανάστασης που έχει ξεκινήσει στην Παλαιά Ήπειρο, περιλαμβάνουν ριζικές αλλαγές στη φιλοσοφία της φυτοπροστασίας και γεννούν νέες ιδέες. Βιομηχανικές αποστολές και μορφές, θεμελιώδη ερευνητικά έργα και πρωτοβουλίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Οι εταιρικές μηχανικές δομές πολυεθνικών εταιρειών από τις αγροχημικές και σποριακές βιομηχανίες και όλα τα κορυφαία ερευνητικά κέντρα στην Ευρώπη και παγκοσμίως βρίσκονται σε «κατάσταση πολέμου». Η ψηφιοποίηση βασικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις καλές πρακτικές της ακριβούς γεωργίας, η δημιουργία δορυφορικών συστημάτων για έγκαιρη προειδοποίηση, διάγνωση και πρόληψη, ο καθορισμός λύσεων παρέμβασης, η δημιουργία ενεργών βάσεων δεδομένων για τη διαμόρφωση φυτοφαρμάκων με μέχρι τώρα άγνωστη δραστηριότητα και φάσμα δράσης. Η εκτροφή γεωργικών καλλιεργειών, συμπεριλαμβανομένων δημιουργικών τεχνικών, όπως η μεταφορά γονιδιώματος, για την επίτευξη εξαιρετικά υψηλής ανθεκτικότητας σε βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες. Σημείωση – η φυτοπροστασία νέας γενιάς «κατευθύνεται» ήδη προς το χωράφι! Σύντομα θα γίνουμε μάρτυρες τεχνολογικών ανακάλυψεων με απροσδόκητα υψηλή αποτελεσματικότητα. Μόνο ένα από τα «περίεργα» παραδείγματα, που ανέφερε η Καθηγήτρια Βίλι Χαριζάνοβα. Μία από τις κατευθύνσεις στη δημιουργία νέας γενιάς εντομοκτόνων είναι ότι το προϊόν δεν πρέπει να σκοτώνει αλλά να χειραγωγεί τον εχθρό. Με αυτόν τον τρόπο, η βιολογική ισορροπία στον αγροβιογεωγραφικό χώρο δεν θα διαταραχθεί.

Ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά της βουλγαρικής φυτοπροστασίας σε αυτό το εξαιρετικά δραστήριο περιβάλλον; Η καινοτόμος της ικανότητα είναι πρακτικά μηδενική. Μόνο μία πιθανή πορεία δράσης παραμένει – να επιλέξουμε το καλύτερο στον κόσμο, να πραγματοποιήσουμε μεταφορά και να το εφαρμόσουμε. Για την επίτευξη αυτού του σχετικά μέτριου στόχου, χρειάζεται αναμφίβολα πολιτική στήριξη, διοικητική ικανότητα, τεχνογνωσία και επαγγελματικές ικανότητες.

Ποια είναι η πραγματικότητα στη χώρα μας; Επί του παρόντος, η πολιτική τάξη και η ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας δεν δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το θέμα. Αυτή η παραμέληση μπλοκάρει την κατάρτιση και την υιοθέτηση των απαραίτητων νομικών κανονισμών. Η διοικητική ικανότητα του τομέα Φυτοπροστασίας, υπό την αιγίδα της BFSA, είναι κάτω από το κρίσιμο ελάχιστο. Οι επαγγελματικές ικανότητες των γεωργών παραγωγών

στη χώρα μας για το τρέχον ζήτημα – προστασία της παραγωγής από εχθρούς – είναι πολύ χαμηλές, γιατί η παρουσία αγρονόμων στο χωράφι είτε απουσιάζει είτε είναι μόνο περιστασιακή. Η μόνη φωτεινή κηλίδα στο φόντο αυτής της ζοφερής εικόνας φαίνεται να είναι η Σχολή Φυτοπροστασίας και Αγροοικολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Πλοβδίβ. Η επιστημονική της τεχνογνωσία βρίσκεται σε πολύ υψηλό επίπεδο, σύμφωνα με όλες τις αξιολογήσεις των φορέων πιστοποίησης του Υπουργείου Παιδείας και Επιστημών. Άλλο ερώτημα είναι γιατί αυτοί οι αγρονόμοι, που έχουν λάβει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση, δεν είναι ορατοί στο χωράφι.

Πράσινη επανάσταση

Η τρίτη «πράσινη» επανάσταση βρίσκεται σε εξέλιξη στην Ευρώπη. Η ΕΕ επενδύει ένα κολοσσιαίο εννοιολογικό και οικονομικό πόρο στην επιτυχία της ήδη στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2020–2025. Η Βουλγαρία θα πρέπει να ενδιαφέρεται έντονα να αποτελεί μέρος αυτού του ορίζοντα, αυτής της προοπτικής. Οι «πράσινες» ιδέες μπορούν επίσης να βρουν εύφορο έδαφος ανάπτυξης στη χώρα μας.

Σε ιστορικούς όρους – 114 χρόνια μετά την έναρξη, που σηματοδεύτηκε με διάταγμα του Πρίγκιπα Φερδινάνδου, η φυτοπροστασία μας είχε επιτεύγματα, θέσεις και αυθεντία που εκτιμήθηκαν πέρα από τα σύνορα της χώρας. Η πολιτική συνθήκη κατάφερε να τις σβήσει από τον ευρωπαϊκό χάρτη. Σήμερα η κατάσταση είναι ευνοϊκή, και όλες οι προϋποθέσεις είναι